

26.6x11.19	1/3	1 עמוד	ידיעות אחרונות - כותרת	16/05/2022	81682306-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

מנהיג העדה הדרוזית בישראל, השייח' מואפק טריף, במאמר לידיעות אחרונות:

אנחנו לא שכירי חרב

סא"ל מחמוד ח'יר אל-דין ז"ל היה הראשון מבני העדה הדרוזית שנפל לאחר אישור חוק הלאום • החוק הזה לוקה מאיתנו את הישראליות שלנו. זו ההזדמנות לתקן את העוול • המאמר המלא בעמ' 4

סא"ל ח'יר אל-דין ז"ל

אינם שכירי חרב ואינם אורחים במדינה, אבל יישוביה ובניה סובלים מחוסר שוויון ואפליה מתמשכים. מיטב בנינו, הנלחמים על הגנת המולדת, נלחמים במקביל על זכותם לבנות בית ולחיות בכבוד. חוק הלאום פוגע בשייכות בני העדה הדרוזית למדינתם. לוקחים מהם את הישראליות שלהם. הייתכן כי המדינה שנלחמנו יחד למענה ולהקמתה, שבנינו יחד, לא רואה בבני העדה אזרחים שווים? האם אחים ושותפים לחיים יהיו שייכים למשפחות שונות? הזעקה המחודשת בעניין חוק הלאום היא ההזדמנות של ראש הממשלה, של הממשלה ושל הכנסת לתקן את העוול ולרפא את הפצעים. האין העדה הדרוזית ראויה למטרה נעלה זו?

ההחלטה לפרסם את תמונתו ושמו של סא"ל מחמוד ח'יר אל-דין ז"ל החזירה את המדינה לאותו יום ארור בנובמבר 2018, עת נפל בקרב הירואי בח'אן-יונס. אותי היא החזירה גם לחודש יולי אותה שנה, עת נחקק חוק הלאום. מחמוד היה החלל הראשון מבני העדה הדרוזית שנפל לאחר אישור החוק בכנסת.

את החוק הזה צריך לתקן. לא בגלל המחאה ולא בגלל השירות הצבאי, אלא כי אנחנו אזרחי המדינה, בה נולדנו ובה עיצבנו את נוף יישובינו וחיינו. בני העדה הדרוזית

צילומים: אייל עאמר, דובר צה"ל

26.09x32.76	2/3	4	עמוד	כותרת	16/05/2022	81682304-2
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790						

צילום: אייל עאמר

השייח' מואפק טריף

מנהיגה הרוחני של העדה הדרוזית בישראל

"הפצע שגרם לבנינו חזק הלאום עדיין מדמם"

התרת פרסום שמו ותמונתו של גיבור ישראל, סא"ל מחמוד ח'יר אל-דין ז"ל, שנפל בקרב הרואי בח'אן יונס, הציתה מחדש את הוויכוח סביב היעדר ההתייחסות בחוק הלאום, לשוויון ולמעמד העדה הדרוזית • בטור מיוחד ל"דיעות אחרונות" כותב מנהיגה הרוחני של העדה הדרוזית בישראל: "אנו דורשים את תיקון החוק, לא בגלל המחאה ולא בגלל השירות הצבאי • אנו דורשים את תיקון החוק בהיותנו אזרחי המדינה, שנולדנו בה ועיצבנו בה את חיינו • בני העדה הדרוזית אינם שכירי חרב ואינם אזרחים במדינה – בני העדה הדרוזית אזרחים גאים ואוהבים את מדינת ישראל ומזדהים עם מדינתם-מולדתם, ששורשיהם נטועים באדמתה"

המדינה מתפתחת תוך שותפות בין העם היהודי לתושבי הארץ. בערכים של זאב ז'בוטינסקי אשר ראה לנגד עיניו את החלום המי תגשם, תוך מצב של שוויון וזכויות גמור, מוחלט ומושלם, המבוסס על אזרחות שווה.

בני העדה הדרוזית, יחד עם העם היהודי, שמחו על הקמת מדינת ישראל על בסיס המסמך המכונן של המדינה מגילת העצמאות, נענו לקריאת האבות המייסדים ליטול חלק בבניין המדינה על יסוד אזרחות מלאה ושווה כאשר המדינה תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור.

על בסיס ערכים אלו, חברו להם בני העדה הדרוזית החיים בארץ לבני העם היהודי לברית איתנה ושותפות אמת בהקמת המדינה ובהגנה עליה. רמם של החללים הדרוזים התערבב לו עם רמם של אחיהם היהודים והשקה את הארץ של כולנו, מתוך אמונה, שאיפה וחלום למדינה חזקה ומשגשגת המעניקה שוויון לאזרחיה.

במשך שנות קיום המדינה, התפתחה לה העדה הדרוזית יחד עם העם היהודי בברית שנקראת מדינת ישראל, בכל תחומי החיים והחברה, מלבד כוחות הביטחון, גם בתעשייה, בהשכלה, בחינוך, במחקר, בפיתוח ובכלכלה.

על אף מעורבות בני העדה הדרוזית בחיי המדינה כתחומים השונים, סבלו וסובלים יישוביה ובניה מחוסר שוויון ומאפליה מתמשכים. מצוקות הרדור והענישה הדרקונית הינם נחלת כלל היישובים הדרוזים. מיטב בנינו הנלחמים על הגנת המולדת, נלחמים במקביל על בית משפחתם ועל זכותם לכנות בית ולגור בכבוד ונלחמים באכיפה המנסה לייבש את הבנייה. היישובים הדרוזים משועים לתשתיות ולמתקנים בדומה ליישובים ולמצפים בגליל. היישובים הדרוזיים חולמים על אזורי תעשיות הייטק כמו ביקנעם ובתל חי.

זעקת בני העדה הדרוזית בשל חוק הלאום באה מתוך כאב אמי ת, שהלך ונרקם עם השנים בשל מצוקות אלה. הייתכן שהמדינה שנלחמנו יחד למענה ולהקמתה, המדינה אשר בנינו יחד, לא רואה בבני העדה אזרחים שווים?

חוק הלאום פוגע בשייכות בני העדה הדרוזית למדינתם. לוקי חים מהם את הישראליות שלהם. הייתכן כי אחים ושותפים לחיים יהיו שייכים למשפחות שונות? אני נרגש תמיד לחוש ולראות את היחס והאהדה בכל חלקי העם

במה אפשרית כי לא ניתן לקדם את חוק הלאום, ללא התייחסות לכלל אזרחי המדינה, שקיבלו על עצמם את המדינה ואת מגילת העצמאות שלה, ובמיוחד העדה הדרוזית ובניה. מספר ימים לפני אישור החוק בכנסת פניתי וביקשתי מחברי הכנסת: עצרו נא רגע, עיינו בשנית ובשלישית בחוק שהינכם הולכים לחוקק. לצערי ולראובני הנבחרים לא הקשיבו ולטענתם "לא צפו את המחאה הדרוזית ואת היקפה".

בני העדה הדרוזית החיים בארץ חברו לבני העם היהודי לברית איתנה ושותפות אמת בהקמת המדינה ובהגנה עליה. דמם של החללים הדרוזים התערבב לו עם דמם של אחיהם היהודים והשקה את הארץ של כולנו, מתוך אמונה, שאיפה וחלום למדינה חזקה ומשגשגת המעניקה שוויון לאזרחיה

אומר כאן בצורה מפורשת: אנו דורשים את תיקון החוק, לא בגלל המחאה ולא בגלל השירות הצבאי. אנו דורשים את תיקון החוק בהיותנו אזרחי המדינה, שנולדנו בה ועיצבנו בה את נוף יישובינו וחיינו. בני העדה הדרוזית אינם שכירי חרב ואינם אזרחים במדינה. בני העדה הדרוזית אזרחים גאים ואוהבים את מדינת ישראל ומזדהים עם מדינתם-מולדתם, ששורשיהם נטועים באדמתה.

העדה הדרוזית הינה בשר מבשרה של מדינת ישראל עוד כאשר נלחמה על קיומה לפני יותר מ-74 שנים. ראשי העדה בארץ כרתו ברית עם העם היהודי להגשמת חזון מדינת ישראל, בהיותם תושבי הארץ ויחד נלחמו למען הקמת המדינה ובנייה, ללא כל תנאי, דרישה או בקשה.

בני העדה הדרוזית האמינו בערכי היסוד אשר על בסיסם הוקמה מדינת ישראל. בערכים של חוזה המדינה, הרצל, אשר ראה את

הידיעה על התרת פרסום תמונתו ושמו של חלל צה"ל, סא"ל מחמוד ח'יר אל-דין ז"ל, החזירה את המדינה לאותו יום ארוך לפני שלוש וחצי שנים, עת נפל בקרב הרואי, פנים אל פנים, במבצע סורי בחאן יונס. גם אותי החזירה הידיעה לאותו ערב קשה בנובמבר 2018 וכן ארבעה חודשים לפני כן, יולי 2018, עת נחקק בכנסת חוק הלאום. סא"ל מחמוד ז"ל, היה החלל הראשון מבני העדה הדרוזית שנפל לאחר אישור החוק בב-נסת ישראל.

מחמוד ז"ל היווה בחייו ובמותו את תמצית הפטריוט הדרוזי הישראלי הגאה בעדתו, הגאה במולדתו והגאה במדינתו. הנער שהתחנך וגדל בכפר הדרוזי חורפיש שבגליל, שעזב בתיכון לפי נימיה צבאית בחיפה, התנדב לשירות בסיירת הצנחנים והשתלב במערך המבצעים המיוחדים באמ"ן במשך קרוב לשני עשורים.

מחמוד היה אדם מיוחד, ראה בשירות הצבאי שליחות ודרך ארץ, וגם ראה לנגד עיניו את עתיד הנוער הדרוזי וחיפש דרך כים להוביל את הנוער למעורבות והשפעה למען עתיד טוב יותר. על אף הקשיים ומורכבות השירות המיוחד והתובעני – כלשונו, "לחיות מתחת לרדאר" – התנדב במסגרות נוער שונות בכפרו חור פיש ובכפרים רדוויים אחרים וחלם לעסוק בחינוך לאחר שחרורו מצה"ל. מחמוד ראה בחינוך את הפלטפורמה הנכונה לקידום בני העדה הדרוזית ויישוביה בישראל, ולמעורבותה והשתלבותה בחיי המדינה. לצערנו, מחמוד ז"ל, לא זכה להגשים את החלום החינוכי כיו שלו – אך רמת החינוך בעדה הדרוזית נמצאת במגמת עלייה ובתי הספר מובילים את טבלת תוצאות הבגרות ברמה הארצית. ולגאווננו, בני העדה הדרוזית מוכיחים את עצמם באקדמיה, בהנ"דסה, בתעשייה ובכלכלה – ולא רק בצבא ובכוחות הביטחון.

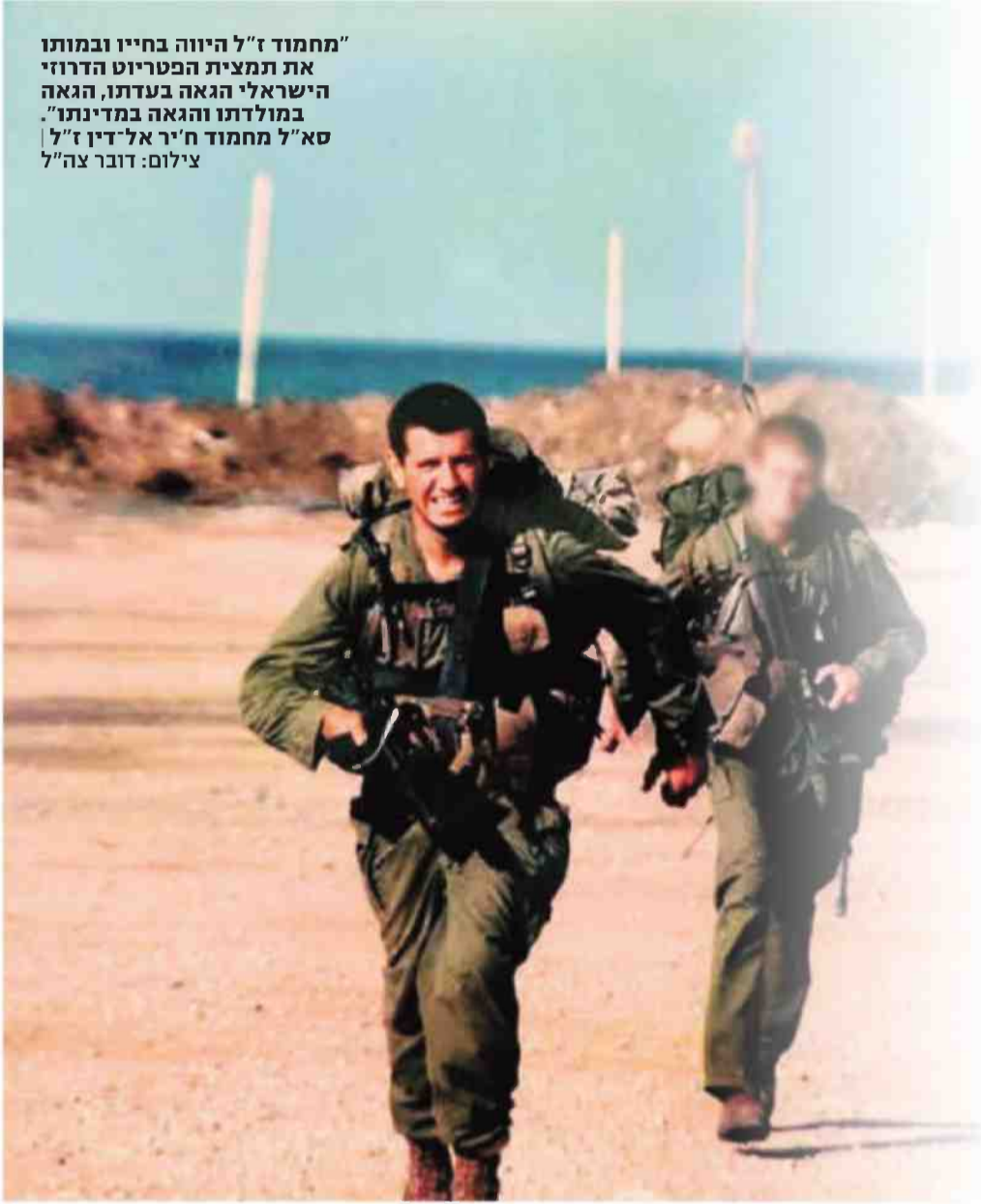
עם חשיפת התמונה והשם של מחמוד ז"ל, ושחרור מעט מידע על גבורתו ועוז רוחו, ניצת מחדש הוויכוח סביב חוק הלאום והיעדר ההתייחסות בחוק לזכויות אזרחי המדינה, לשוויון ולמעמד העדה הדרוזית. אלפי מלים נשפכו מאז אתמול, בדבר הצורך בתיקון חוק הלאום שגרם לפצע שטרם הגליד ונותר מדמם, בקרב בנינו.

כבר בשנת 2014 התרעתי בפני מקבלי ההחלטות והנבחרים, מפני קידום חוק לאום, שנערך התייחסות לעקרונות מגילת העצמאות בדבר שוויון מדיני ואזרחי לכלל תושבי הארץ, המבוסס על אזרחות שווה. בחודשים שקדמו לחקיקה בכנסת אמרתי מעל כל

13.35x32.18	3/3	עמוד 5	כותרת - ידיעות אחרונות	16/05/2022	81682305-3
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

"מחמוד ז"ל היווה בחייו ובמותו את תמצית הפטריוט הדרוזי הישראלי הגאה בעדתו, הגאה במולדתו והגאה במדינתו".
סא"ל מחמוד ח'יר אל-דין ז"ל |
 צילום: דובר צה"ל

בישראל לבני העדה הדרוזית. לראות את האחים היהודים נרתמים למעננו, בעצם למען המדינה שלנו. לראות את החיילים, הקצינים, אנשי ציבור, אנשי רוח ואקדמיה, סופרים ואמנים, למעשה כל עם ישראל, ללא כל הבדל, מחבק ואוהב את העדה ודורש את זכויותיה. זו מדינת ישראל היפה אשר כולנו שמחים לגור בה יחד ונכונים לחרף את נפשנו וחינו למענה.

מדינת ישראל היא מדינה חזקה ואיתנה, מדינה מיוחדת אשר אין לה אך ורק בעולם. מדינת ישראל הינה מעצמה בתחומים רבים ומהווה מקור השראה למדינות רבות ברחבי תבל. אנו צריכים קודם כל להתגאות במדינתנו שלנו – מדינת ישראל, ולהיות גאים כי ניתנה לכולנו הזכות להיוולד ולגדול כאן במדינה. זו היא נקודת המוצא שלי.

מדינת ישראל יכולה וצריכה להיות אות ומופת בעולם כולו ביחסה לקבוצה אתנית החיה בתחומיה ולגבי האופן בו היא משלבת אותה בצורה מלאה.

הזעקה המחודשת בעניין חוק הלאום, הינה הזדמנות לנבחרים לתקן את המעוות ואת העוול שנגרם בקיץ 2018. כל חברי הקשת הפוליטית: ימין, מרכז ושמאל מודים בפגיעה שגרם חוק הלאום לבני העדה הדרוזית. נפתלי בנט, ראש הממשלה כיום, שנשא דברים בהלוויה של סא"ל מחמוד ח'יר אל-דין ז"ל, אמר כי הוא יירשם ברברי הימים כאחד מגיבורי ישראל הגדולים, לצידם של יוני נתניהו, רועי קליין ז"ל ושאר גדולי וגיבורי העם שלנו – בחייו, במידותיו ובמותו. עוד לפני כן אמר בנט: "עלינו מוטלת האחריות למצוא את הדרך לאחות את הקרע שיצר חוק הלאום".

כעת, עם הקריאה המחודשת לתיקון חוק הלאום ולעיגון עקרונות מגילת העצמאות, ישנה הזדמנות לראש הממשלה, לממשלה ולכנסת ישראל, על כל סיעותיה וחבריה, לתקן את העוול ואת המעוות ולפעול יחד, להבטיח את הזכות לשוויון ואת האזרחות השווה שהינם הערובה היחידה לחוסנה החברתי, האזרחי והלאומי של מדינת ישראל.

זו ההזדמנות לאחות את הקרע ולרפא את הפצעים. ישנם רגעים בחיי אומה שניתן בהם להתעלות על הכל למען מטרה נעלה. האין העדה הדרוזית זית מטרה נעלה שניתן להסכים בענייניה?

תיקון חוק הלאום הינו חוב מוסרי של אחינו היהודים – לא רק למעננו – אלא גם למענם הם, ולמען תרמיתה של מדינת ישראל בעולם הנאור. יהי זכרם של סא"ל מחמוד ח'יר אל-דין ושל כלל חללי ישראל נצור בליבנו לעד.